

ภาวะการทำงานของสมองที่ผิดปกติจากความดันโลหิตสูง ในผู้ป่วยเด็ก ร.พ. ศิริราช

นางสาวนฤธิดา ปานนาคะพิทักษ์

การศึกษานี้เป็นการศึกษาย้อนหลังในผู้ป่วยเด็กตั้งแต่แรกเกิด -18 ปีที่มารับการตรวจและรับไว้รักษาที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อศึกษา อาการและอาการแสดง การวินิจฉัยโรค และผลการตรวจของภาพถ่ายสมอง ในภาวะการทำงานของสมองที่ผิดปกติจากความดันโลหิตสูง(hypertensive encephalopathy)

จากการเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-ปัจจุบัน รวบรวมผู้ป่วยได้ 26 ราย ผู้ป่วยเพียง 4 ราย ที่ได้รับการวินิจฉัยเบื้องต้นสงสัยภาวะ hypertensive encephalopathy ผู้ป่วยส่วนใหญ่มาด้วยอาการชักร้อยละ 91 โดยเป็นแบบ generalized 20 ราย มีอาการปวดศีรษะร่วมด้วย 9 ราย มีอาการเปลี่ยนแปลงของระดับความรู้สึกตัว 2 ราย มีการมองเห็นที่ลดลง 2 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวทางด้านโรคไต หรือในรายที่มาด้วยอาการของภาวะ hypertensive encephalopathy หลังได้รับการตรวจเพิ่มเติมแล้วพบว่าส่วนใหญ่มีความผิดปกติของไต

มีผู้ป่วยทั้งสิ้น 24 รายได้รับการตรวจ CT brain โดย 5 ใน 24 รายได้รับการตรวจ MRI brain เพิ่มเติม โดยมีผู้ป่วย 13 ราย มีผลการตรวจ CT brain ที่เข้าได้กับภาวะนี้ และ ผู้ป่วยทั้ง 5 รายที่ได้รับการตรวจ MRI เพิ่มเติม พบความผิดปกติที่เข้าได้กับภาวะนี้

ผู้ป่วยส่วนใหญ่หายจากภาวะนี้โดยไม่มีภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาท มีผู้ป่วย 2 รายมีความผิดปกติในระยะยาวคือ หูไม่ได้ยิน (จากการที่มีรอยโรคที่บริเวณ bilateral temporal lobes) และ ตาบอด (จากรอยโรคที่ bilateral occipital lobes)

จากการศึกษานี้พบว่า hypertensive encephalopathy เป็นภาวะที่พบได้บ่อยพอสมควร ผู้ป่วยมีอาการชักเป็นอาการนำ อาจมีอาการปวดศีรษะ ตามัวร่วมด้วยในบางราย ดังนั้นควรมีการให้ความสำคัญต่อค่าความดันโลหิตในผู้ป่วยที่มีอาการชักทุกราย สำหรับการวินิจฉัยนั้นขึ้นอยู่กับประวัติและการตรวจร่างกาย โดยผล CT brain ในบางรายอาจปกติได้ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักไม่มีภาวะแทรกซ้อนระยะยาว และมักมีผลการตอบสนองต่อการรักษาที่ดี อย่างไรก็ตามในรายที่ได้รับการรักษาช้าอาจจะทำให้เกิดผลแทรกซ้อนระยะยาวได้

ผู้ทำการศึกษาเสนอแนะว่า ควรมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมภาวะความดันโลหิตสูงมากขึ้น โดยเฉพาะในผู้ป่วยเด็กที่มีความดันโลหิตสูงรุนแรงจนทำให้เกิด hypertensive encephalopathy โดยจะพบได้บ่อยในผู้ป่วยที่มีโรคไต

Childhood hypertension encephalopathy: Clinical manifestation, etiologies, neuroimaging findings and clinical outcomes

นางสาวนิญฐิตา ปานนาคะพิทักษ์

We retrospectively analyzed the record of children age under 18 years who were admitted to Department of Pediatrics, Siriraj Hospital with the diagnosis of hypertensive encephalopathy. The aims of the study are to evaluate symptoms and signs as well as neuroimaging findings of these children.

From 1995 to 2007, hypertensive encephalopathy were diagnosed in 26 children. Only 4 patients were initially diagnosed of this condition. The most common presenting symptoms were seizure (24/26), headache (9/26) and altered mental status (2/26).there were fourteen out of 16 patients with underlying diseases, and 6 out of 10 patients with no underlying diseases in whom were later found to have renal diseases or systemic diseases with renal involvement.

Neuroimaging studies were done in 24 patients including Brain CT in 24 patients and Brain MRI in 5 patients. The result of neuroimaging findings in thirteen patients who had Brain CT and all patients with Brain MRI were consistent with hypertensive encephalopathy.

All patients but two recovered completely without neurological deficits. One patient had transient deafness due to infarction of the bilateral temporal lobes, and the other had permanent visual loss due to infarction over the bilateral occipital lobes.

In conclusion, we reported 26 patients with hypertensive encephalopathy. The most common presenting symptoms were seizure, headache and altered mental status which were non-specific. Few of them were initially diagnosed with hypertensive encephalopathy. The long term prognoses in these patients were generally good except for few patients, probably due to initially inadequate treatment. We suggest all pediatricians to be aware of this condition. Blood pressure measurement should be performed in patients presenting with seizure, headache and altered mental status, especially in patients with primary renal diseases or systemic diseases with renal involvement. Early diagnosis and treatment may improve the long term outcome.